

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ

Білов Г.О., к.е.н., доцент

ВП «МФ КНУКІМ», м. Миколаїв

В умовах формування суспільства ХХІ сторіччя постає питання нового погляду на сутність економіки, як одного із значних видів діяльності та чинника загальнолюдського прогресу. Промисловий та технологічний розвиток загалом сягнув того рівня забезпечення потреб суспільства, коли ці потреби вже є задоволеними в необхідному порядку (кажучи про такі провідні країни, як США і країни Східної Європи) і дають змогу до формування нового пошукового вектора і, в наступну чергу, нових потреб. Формування нового напрямку в економіці спричинило до активного впровадження нових ідей та ніш, що зможуть бути актуальними та вигідними в постіндустріальній ері. І саме творчий пошук нових методів та економічних напрямів став ведучим фактором розвитку постіндустріального суспільства. Змінилася не сама суть економіки, вірніше можна сказати що на даному моменті значними її чинниками стають інформація та ідеї. Тобто відбулася своєрідна надбудова над економічною лінією, припустимо, минулого суцільно промислового сторіччя, що акцентувалося на машинному виробництві. Тобто «люди з ідеями, люди, що володіють ідеями, стали більш впливовими, ніж ті, хто управляє машинами і, в багатьох випадках чим, ті, хто володіє машинами.». Перехід до такого напрямку зумовлений відкиданням необхідності множинного нарощення промислового потенціалу в силу його сучасного масштабу, який вже підійшов до межі та породжує ряд проблем, серед яких можна виділити, наприклад, екологічну. Насамперед важливим питанням постає тепер новий творчий погляд, суцільно індивідуалістичний на економічну ситуацію сучасності, який виражений в створенні інформаційної мережі ідей, яка буде здатна на формування нових запитів і напрямів, найбільш із розвинених яких є концепція креативної економіки.

Якщо поглянути на ці зміни в більш локальному аспекті, то, наприклад, значним чином актуалізуються в наш час «креативні якості» підприємця, його змога до створення якісно нового продукту,

матеріального чи інформаційного характеру. До його здатності до ризику тепер додається якість існування у ньому значного творчого начала, уваги до досягнень науково-технічного прогресу, що здатне культивувати на протязі його діяльності нові ідеї та методи цієї діяльності на фоні актуальних течій в креативній економіці. Таким чином, навіть на локальному рівні починає актуалізуватися економічно-мотивована творчість, яка призводить до нового виду конкуренції, яка вже залежить від особистих, індивідуальних якостей, особливо рівня творчості, який грає все більш значну роль, особливо порівняно із індустріальною епохою.

По-перше поняття креативної економіки невіддільне від центрального в ній такого поняття, як творчість, що слугує її активним і інтегруючим усі її сфери чинником. Сутність саме креативної економіки полягає в об'єднанні таких здавалося б антагонізуючих чинників, як творчість та господарська діяльність. Не можна сказати, що елементи творчого пошуку не були присутні в економіці індустріального періоду, адже сутність підприємницької діяльності завжди полягала в ризику та нових рішеннях в його сфері діяльності, що забезпечувало гідну конкуренцію. Але за умови постіндустріального суспільства, та переходу економіки на креативний рівень значення творчості постає на перший план, як регулюючий та вільний «фактор виробництва» нової епохи. Саме творчість є першорядним рушієм економіки, а не навпаки, при цьому інтегруючись в постіндустріальну економічну систему взаємообумовлює одне одного. За одним із провідників креативної економіки Джоном Хокінсом «творчість необов'язково є економічною діяльністю, але може стати такою, коли його продуктом стає ідея, що має економічне застосування або ринковий продукт». Особливість цієї творчості, актуалізованої в економіці, постає в свободі її діяльності при багатій перспективності кожної новостворюваної ідеї, особливо значення яка набуває в процесі її економічного освоєння та каталізатора її подальшого розвитку. Свобода творчості дає принципово новий погляд на сучасну економіку, яка набуває статусу креативної, даючи навіть не одразу сприйнятим ідеям невичерпного потенціалу освоєння в майбутньому, які слугують подальшому її розвитку. Таким чином, поняття «творчість» невід'ємне з існуванням такого поняття як свобода діяльності, підкреслюючи тим самим сенс креативної економіки, як такої. «Для творчого вираження

необхідна свобода. Окреслюючи сутність креативного напрямку економіки, першим чином постає зміна пріоритетів в економічній діяльності, де першом її розвитку постає вже не нарощення промислового потенціалу, а сприяння розвитку та присвоєння головного статусу її становлення сфери послуг, до якої належить наука в тому числі.

Одним із найважливіших «банків» сучасної креативної економіки є наука, як найбільш структурована область пізнання з активною творчою складовою. Якщо звернути увагу саме на науку, не можна не помітити її наростаючої актуальності, особливо в умовах поступового розчинення кордонів між багатьох споріднених з нею сфер. І якщо пов'язати її із постіндустріальним суспільством можна сказати, що «для нового суспільства стають характерними домінуюча роль теоретичних знань, панування теорії над емпіризмом і кодифікація знань в абстрактні системи символів, які можуть бути застосовані до безлічі самих різних ситуацій.». Саме такою по відношенню до креативної економіки може постати і вже постає наукове пізнання. Тобто воно стає креативним джерелом ідей, що вливає нові ідеї та тенденції, формує через пропоновані нею інновації новий попит на інформаційному ринку. Самі інновації становлять невичерпний ресурс, що сам із себе може відкривати нові вектори освоєння, що надає креативній економіці невичерпного по суті потенціалу.